

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ГЛИБИННОЇ ПСИХОЛОГІЇ»

Ступінь вищої освіти	Магістр
Освітньо-професійна програма	«Психологія»
Факультет	Педагогічний
Кафедра	Психології
Семестр	7
Кількість кредитів	3
Мова викладання	українська

Викладач	к.психол.н., доц. Терновик Наталія Анатоліївна
Контактна інформація	nato4ka66@ukr.net

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ДИСЦИПЛІНУ

Анотація	Навчальна дисципліна «Сучасні проблеми глибинної психології» буде корисна майбутнім психологам, які прагнуть оволодіти категоріально-термінологічним апаратом глибинної психології, розкрити сучасні напрямки глибинної психології. Основними перевагами дисципліни є практична спрямованість та формування у студентів систематизованих психолого-педагогічних уявлень, теоретичних знань і практичних умінь про психодинамічні, гуманістичні, когнітивні напрямки глибинної психології. При викладанні дисципліни активно застосовуються ситуаційні завдання, кейси, тренінгові вправи, ділові ігри, презентації, методики психодіагностики тощо.
Мета та цілі	Вивчення цієї дисципліни дає можливість студенту розвивати професійне мислення, надавати допомогу в осмисленні ключових явищ глибинної психології та її основних аспектів. Ознайомлення з широким спектром психологічних понять дисципліни дасть можливість студентам формувати вміння самостійно розробляти і обґрунтовувати заходи індивідуальної та групової психокорекційної роботи. Знання, здобуті при вивченні курсу є підґрунтям для подальшої поглибленої фахової спеціалізації практичних психологів.
Результати навчання	Знати та розуміти основні аспекти глибинної психології з послідуочим використанням їх в професійній діяльності. Вміти аналізувати та розкривати перед слухачами розвиток глибинної психології як самостійної дисципліни. Користуючись психоаналітичними техніками (метод вільних асоціацій, інтерпретація сновидінь), вміти працювати з базовим почуттям меншовартості суб'єкта та проводити корекцію цілей і мотивів з метою зміни його стилю життя. У процесі індивідуальної психокорекції вміти аналізувати та інтерпретувати особистісну позицію суб'єкта, встановлювати конструктивні відносини з ним та допомагати йому в переорієнтації цінностей з метою покращення його соціальної адаптованості. У процесі індивідуальної та групової психокорекційної роботи, використовуючи знання різних теорій глибинної психології, вміти добирати корекційні методики з урахуванням особливостей особистісної
Soft skills: соціально-психологічні аспекти професійної компетентності, що відповідають	

заявленим цілям програми	проблематики суб'єкта. Визначати біографічні передумови створення сучасних теорій глибинної психології.
Пререквізити	Базові знання з дисциплін: «Загальна психологія», «Вікова психологія», «Основи психологічного консультування», «Основи психокорекції».

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Тема	План, короткі тези	Завдання
1. Об'єкт і предмет глибинної психології.	Мета і завдання дисципліни «Сучасні проблеми глибинної психології». Класична та сучасна глибинна психологія. Дослідження феномену несвідомого (З.Фройд, К.Юнг, А.Адлер). Основні напрямки сучасної глибинної психології.	Експрес опитування, складання термінологічного словника, реферат «Класичний психоаналіз як основа глибинної психології».
2. Символізація у різних глибиннопсихологічних концепціях.	Символ в теорії про колективне несвідоме К.-Г.Юнга. Кататимне переживання образів у працях Х.Льойнера. Символізація змісту несвідомого в психоаналізі.	Експрес опитування, складання термінологічного словника, психологічне есе на тему: «Форми проекції підсвідомого».
3. Теорії онтопсихології.	Основні ідеї та поняття онтопсихології. Оригінальна концепція психологічної структури людини італійського вченого Антоніо Менегетті. Досвід вітчизняних вчених Б.Г.Ананьєва, Б.Ф.Ломова щодо онтопсихологічних методів.	Експрес опитування, складання термінологічного словника. Реферат / презентація «Психосоматика з точки зору онтопсихології».
4. Когнітивний напрям сучасної глибинної психології.	Терапія реальності і контролю У.Глассера. Когнітивний підхід Арона Бека. РЕПТ (раціонально-емоційно-поведінкова терапія) А.Елліса. Техніки і методики когнітивної психотерапії.	Експрес опитування, складання термінологічного словника, підготовка тестів, Реферат / презентація «Когнітивна психологія та когнітивний аспект психічного».
5. Постмодерністський підхід щодо феномену психічного.	Сутність і методи аналізу психотерапевтичного наративу. Психологічні та лінгвістичні особливості наративу. Автобіографічний наратив.	Експрес опитування, складання термінологічного словника, підготовка тестів, психологічне есе на тему: «Можливості постмодерністської методології в сучасній практиці психологічної допомоги».
6. Гештальттерапія в контексті глибинної психології.	Структуризація дискретних подій і надання ним сенсу В. Келер, К. Коффка, М. Вертгеймер. Основні ідеї гештальттерапії Ф.Перлза. Сутність понять: «проекція», «ретрофлексія», «інтроекція» та ін в теорії	Експрес опитування, складання термінологічного словника, законспекуйте статтю Рося Л.М. Особливості

	Ф.Перлза.	консультування в межах гештальтпсихології / Л. М. Рось // Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. – Том 2. – Вип. 82. – Чернігів: ЧДПУ, 2010. – С. 171-174.
7. Гуманістичний напрям в контексті глибинної психології.	Гуманістичні концепції К. Роджерса, В. Франкла, Ш. Бюлера, Р. Мэйя, С. Джуларда, Д. Бьюдженталя. Концепція самоактуалізації особистості за А. Маслоу.	Експрес опитування, складання термінологічного словника, підготовка тестів, Реферат / презентація «Вплив гуманістичних концепцій на теорію і практику психологічної допомоги та консультування».
8. Теорії психосинтезу.	Психосинтез як метод психотерапії саморозвитку та інтегрального навчання. Надсвідоме у теорії Роберто Асаджолі.	Експрес опитування, складання термінологічного словника, підготовка тестів, психологічне есе на тему: «Ідеї психосинтезу Р. Асаджолі».
9. Методи та техніки.	Трансперсональна психологія С.Грофа (ідея можливості виходу за межі особистої свідомості). Комплекс меншовартості представника аналітичної психології А.Адлера. Техніка ребьофінгу (Леонард Орр).	Експрес опитування, складання термінологічного словника, підготовка тестів, Реферат / презентація «Символдрама Х.Лейнера».
10. Трансактний аналіз як метод психотерапії.	Сутність трансактного аналізу Е. Берна. Конфлікти і трансактний аналіз. Життєві сценарії.	Експрес опитування, складання термінологічного словника, підготовка тестів, Реферат / презентація «Трансактний аналіз Е.Берна у психокорекційній роботі».

ЛІТЕРАТУРА ТА НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

1. Білобровка Р.І. Стигма в психіатрії // Архів психіатрії. - 2013.-№1 (72).- С. 22-24.
2. Галецька І.І. Соціально-психологічні аспекти стигматизації психічних розладів // Архів психіатрії. – 2001 - №3 (26).- С. 159-162.
3. Галецька І., Влох І., Животовська Л. Стигма психічних розладів: чи можливо подолати віртуальну реальність? // Галецька І., Сосновський Т. Психологія здоров'я: теорія і практика. – Львів, Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2006 – С. 229-258.
4. Диагностика в медицинской психологии: традиции и перспективы. Коллективная монография / ред. Н.В. Зверева, И.Ф. Рощина, С.Н. Ениколопо. – М., 2011. – 219 с.
5. Экспериментальные методики патопсихологии и опыт их применения. Материалы Всероссийской юбилейной научно-практической конференции. Москва, 23 сентября 2011 г. /под ред. Н.В. Зверевой, И.Ф. Рощиной, С.Н. Ениколопова. – М., 2011. – 249 с.
6. Зверева Н.В. Сусанна Яковлевна Рубинштейн (1911-1990): служение делу (к 100-летию со дня рождения). [Электронный ресурс] // Медицинская психология в России: электрон. науч. журн. 2012. № 1. URL: [http:// medpsy.ru](http://medpsy.ru)

7. З. Фрейд Тлумачення сновидінь / Пер. з нім. - М.: Ексмо, 2001. - 1088с.
8. Карл Густав Юнг та аналітична психологія. / Під ред. проф. Аверченко П.І. - М.: ВЛАДОС, 2005. - 160 с.
9. Корольчук М.М. Криворушко П.П. Історія психології: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – К.: Ельга, НікаЦентр, 2004. – С.191-216.
10. Максименко С. Д. Генезис существования личности / С.Д.Максименко. — К. : Изд-во ООО «КММ», 2006. — 240 с.
11. Менжулін В. І. Транслітерація у дзеркалі біографістики: чому «Фрейд» – не варто, а «Вітгенштайн» – слід? // Актуальні проблеми духовності. — Вип. 9. – Кривий Ріг: Видавничий дім, 2008. – С.194-215.
12. Менжулін В. І. Українські корені Зигмунда Фрейда // Інтерв'ю газеті «Україна молода». – № 81 (05.05.2006)
13. Николаева В.В. С.Я. Рубинштейн: о вкладе в развитие патопсихологии. – Клиническая и специальная психология, №1 2012.
14. Психологія особистості: словник-довідник / під ред. Горностай П., Титаренко Т. – К., 2001.
15. Ранк О. Травма народження та її значення для психоаналізу. - М.: " Когито -Центр", 2009 .
16. Сидоренко Е.В. Терапия и тренинг по Альфреду Адлеру:СПб.: ООО Издательство «Речь», 2000 –352 с.
17. Титаренко Т. М. Життєва криза очима психолога. [Електрон. ресурс] / Т. М. Титаренко. — Режим доступа: http://upsihologa.com.ua/tytarenko_crisis.html.
18. Фрейд З. Введение в психоанализ: Лекции. – М.: Наука, 1991. – 456с.
19. Хьелл Л., Зиглер Д. Теории личности. – 3-е изд. - СПб.: Питер, 2007. – 607 с.: ил. - (Серия «Мастера психологии»).
20. Юнг К.Г. Архетип і символ. – М.: Гуманітарний Агентство «Академічний проект», 2001. – 244 с.
21. Arboleda-Flórez J. Considerations on the Stigma of Mental Illness// The Canadian Journal of Psychiatry.-2003.-Nov.-P.336-344.
22. Corrigan PW, Wassel A Understanding and influencing the stigma of mental illness// Journal of Psychosocial Nursing and Mental Health Services. – 2008. -№ 46(1). – P. 42-48.
23. GaebelW. Baumann A. Interventions to Reduce the Stigma Associated With Severe Mental Illness: Experiences From the Open the Doors Program in Germany// Can J Psychiatry. – 2003. - Vol 48. - № 10. – P. 657-662.
24. Sartorius N. Fighting stigma: theory and practice// World Psychiatry 2002. - № 1. – P. 26–27.

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Загальна політика	Здобувач освіти зобов'язаний відвідувати всі заняття згідно розкладу, не спізнюватися. Дотримуватися етики поведінки. Працювати з навчальною літературою, з літературою на електронних носіях і в Інтернеті. При пропуску лекційних занять проводиться усна співбесіда за темою. Відпрацьовувати практичні заняття. Виконати індивідуальне завдання.
Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку.
Політика щодо академічної доброчесності	Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

ОЦІНЮВАННЯ

Нарахування балів	
Види оцінювання	Бали
Змістовий модуль 1 (теми 1-5)	20
Самостійна робота над курсом	20
Індивідуальна науково-дослідна робота	20
Підсумковий контроль (теми 1-7)– залік	40

Розподіл балів для оцінювання успішності студентів		
Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни